

Утвърдена със Заповед на министъра на труда и социалната политика № РД-06-21 от 30.05.2022 г., изменена със Заповед на министъра на труда и социалната политика № РД-06-38 от 08.07.2022 г.

ПРОГРАМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗАЕТОСТ НА МЛАДЕЖИ В ОБЛАСТТА НА КУЛТУРАТА

По Националната програма за осигуряване на заетост на младежи в областта на културата ще се осъществяват дейности за наемане на млади хора до 29-годишна възраст в културни институти. Младежите са сред целевите групи на пазара на труда, пострадали в най-значителна степен от мерките, въведени за ограничаване на COVID-19 кризата. Сериозно засегнати от COVID-19 кризата са и културните институти. Данните от НСИ показват, че продължава негативната тенденция на намаляване на заетите лица в сектор „Култура, спорт, развлечения“ от 53 хил. през 2019 г. на 52,2 хил. през 2020 г. до 51,2 хил. през 2021 г. Тенденцията на намаление се запазва и през първото тримесечие на 2022 г., когато броят на заетите в сектора е 42,3 хил., с 1,4 хил. по-малко спрямо същия период на предходната година. Данните за месец април 2022 г. показват, че регистрираните безработни младежи до 29 г. са 15 911 лица. Относителният им дял в общата структура на безработните е 10.6%.

Възможностите за професионална реализация на първичния пазар на труда на безработни лица в областта на културата са ограничени, особено за младежи, които нямат професионален опит по специалността. Работодателите често отказват да наемат безработни лица от тази целева група, защото им липсва трудов опит и необходимите трудови навици. В условията на ограничено търсене на работна сила е важно да бъдат предприети действия за осигуряване достъп до пазара на труда на безработни младежи със специфично образование. Субсидираната заетост е точно адресирана мярка, тъй като от една страна се осигурява преход от безработица към заетост, а от друга страна се подпомага процеса на съхранение и развитие на културните ценности и дава възможност на младежите да придобият професионален опит.

I. ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Осигуряване на възможности за придобиване на трудов стаж по специалността на безработни младежи до 29-годишна възраст, завършили средно образование с придобита квалификация по професия от професионално направление „Изящни изкуства“, „Музикални и сценични изкуства“, „Дизайн“ и „Приложни изкуства и занаяти“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката или висше образование по специалност от област на висшето образование „Изкуства“, професионално направление „Теория на изкуствата“, „Изобразително изкуство“, „Музикално и танцово изкуство“ или „Театрално и филмово изкуство“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС № 125 от 2002 г.

II. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ, РАБОТОДАТЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Целеви групи на програмата са безработни младежи до 29-годишна възраст, регистрирани в дирекциите „Бюро по труда“, завършили:

- **средно образование с придобита квалификация** по професия от професионално направление „Изящни изкуства“, „Музикални и сценични изкуства“, „Дизайн“ и „Приложни изкуства и занаяти“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката или
- **висше образование по специалност от област на висшето образование** „Изкуства“, професионално направление „Теория на изкуствата“, „Изобразително изкуство“, „Музикално и танцово изкуство“ или „Театрално и филмово изкуство“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС № 125 от 2002 г.

Работодатели по програмата са институти в областта на културата по Закона за закрила и развитие на културата, които осъществяват дейност в Република България.

Териториален обхват: Програмата се реализира на територията на цялата страна.

III. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

1. Програмата е разработена на основание чл. 31, ал. 1 от Закона за насърчване на заетостта (ЗНЗ).

2. Програмата се финансира със средства от държавния бюджет.

3. В Програмата участват работодатели, които отговарят на изискванията на чл. 56, ал. 1 от ЗНЗ.

4. Работодателите по Програмата заявяват потребностите си от разкриване на работни места в Дирекциите „Бюро по труда“.

5. Дирекциите „Бюро по труда“ насочват безработните лица за включване в Програмата на заявените работни места при спазване на съответствие между заявените работни места и придобитата квалификация на младежите.

6. На разкритите по Програмата работни места работодателите наемат по условията на Кодекса на труда безработни лица от целевите групи на Програмата, на пълно работно време за срок от 6 месеца.

7. На всяко разкрито работно място по Програмата могат да се назначават безработни лица, които не са работили при същия работодател **през последните 6 месеца**.

IV. ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА

1. Осигуряване на равен достъп до Програмата;

2. Осигуряване статут на работещи, съобразно Кодекса на труда на всички наети безработни лица по Програмата;

3. Прозрачност, публичност и отвореност на Програмата към партньорство и сътрудничество;

4. Доброволност и равнопоставеност;

5. Законност;

6. Ресурсна осигуреност.

V. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

1. Организация и подготовка за изпълнение на Програмата;
2. Подбор на безработни лица от целевите групи;
3. Осигуряване на субсидирана заетост на безработни лица от целевата група за срок от 6 месеца при пълно работно време;
4. Осигуряване на публичност на Програмата;
5. Мониторинг и отчитане на напредъка при изпълнение на дейностите по Програмата.

VI. ИНСТИТУЦИИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Министерство на труда и социалната политика

- 1.1. Министърът на труда и социалната политика утвърждава програмата на основание чл. 31, ал. 5 от ЗНЗ и при необходимост утвърждава изменения в нея;
- 1.2. Осигурява необходимите финансови средства за реализация на програмата;
- 1.3. Извършва обща координация и контрол при реализация на програмата.

2. Министерство на културата

- 2.1. Съдейства за реализацията на програмата;
- 2.2. Популяризира програмата и постигнатите резултати.

3. Агенция по заетостта

- 3.1. Осигурява методическо ръководство - образци на договори, координация и контрол при изпълнение на програмата;
- 3.2. Предоставя информация на Министерството на труда и социалната политика за реализацията на програмата;
- 3.3. Разпределя финансовите средства за реализация на програмата по региони;
- 3.4. Популяризира програмата.

4. Дирекции „Регионална служба по заетостта”

- 4.1. Методически подпомагат дирекциите „Бюро по труда” при реализация на програмата;
- 4.2. Предоставят информация в Агенцията по заетостта във връзка с реализацията на програмата;
- 4.3. Популяризира и координира програмата на регионално ниво;
- 4.4. Превеждат необходимите средства на дирекции „Бюро по труда“ по сключените договори.

5. Дирекции „Бюро по труда”

- 5.1 Популяризират и разясняват програмата на местно ниво;
- 5.2. Информират и консултират безработните лица за програмата;
- 5.3. Заявяват потребностите от средства, необходими за изпълнение на програмата, в дирекциите „Регионална служба по заетостта”;

5.4. Извършват подбор на безработни лица от целевата група по програмата в съответствие с изискванията за заемане на заявените работни места и ги насочват към работодателя;

5.5. Сключват договори с работодателите по програмата за предоставяне на средства за наетите лица;

5.6. Контролират работодателите за спазване на договорите по програмата;

5.7. Анализират изпълнението по програмата и предоставят информация на заинтересованите институции във връзка с реализацията ѝ.

6. Комисии по заетостта към областните съвети за развитие

6.1. Съдействат за реализацията на програмата;

6.2. Осъществяват наблюдение и контрол на дейностите по програмата.

7. Работодатели

7.1. Подават заявки в дирекциите „Бюро по труда“ за наемане на безработни младежи по придобитото образование в съответствие с раздел II;

7.2. Сключват договор със съответната Дирекция „Бюро по труда“ за финансиране на заетостта на наетите по програмата лица;

7.3. Сключват индивидуални трудови договори с безработните лица, насочени от дирекциите „Бюро по труда“ за работа по програмата в съответствие с Кодекса на труда;

7.4. Осигуряват финансови средства за финансиране на разходи, които не се субсидират от държавния бюджет.

VII. ФИНАНСИРАНЕ

Програмата се финансира със средства от държавния бюджет, съгласно определените с НПДЗ размери на финансовите средства.

1. От държавния бюджет се осигуряват средствата за:

1.1. трудово възнаграждение в размер, определен в НПДЗ за действително отработеното време;

1.2. допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в Кодекса на труда и в нормативните актове по прилагането му върху средствата по т. 1.1;

1.3. възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 или 319 от Кодекса на труда;

1.4. възнаграждение по чл. 40, ал. 5 от КСО;

1.5. дължими вноски за сметка на работодателя за фонд „Пенсии“, фонд „Трудова злополука и професионална болест“, фонд „Общо заболяване и майчинство“ върху полученото, включително начисленото и неизплатено, брутно трудово възнаграждение или неначисленото брутно трудово възнаграждение, включително възнаграждението по чл. 30а, ал. 1, т. 3 и 6 от ЗНЗ, съгласно чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване, както и за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и Националната здравноосигурителна каса, определени в Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване и в Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за съответната година;

1.6. дължими вноски за сметка на работодателя за фонд „Безработица“ върху полученото, включително начисленото и неизплатено, брутно трудово възнаграждение или неначисленото брутно трудово възнаграждение, включително възнаграждението по

чл. 30а, ал. 1, т. 3 и 6 от ЗНЗ, съгласно чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване, определени в Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година.

Средствата се предоставят за всяко лице, наето на пълно работно време по Програмата, за времето през което е било на работа, **но за не повече от 6 месеца.**

2. Работодателите осигуряват средства за:

2.1 материални разходи за обезпечаване на разкритите работни места по Програмата;

2.2. всички задължителни плащания по Кодекса на труда, които не се поемат от държавния бюджет и осигурителните вноски.

VIII. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата се реализира до 31.01.2023 г.

IX. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В резултат от реализацията на дейностите по Програмата се очаква разкриване на работни места и осигуряване на възможности за придобиване на трудов стаж по специалността на безработни младежи до 29-годишна възраст, завършили средно образование с придобита квалификация по професия от професионално направление „Изящни изкуства“, „Музикални и сценични изкуства“, „Дизайн“ и „Приложни изкуства и занаяти“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката или висше образование по специалност от област на висшето образование „Изкуства“, професионално направление „Теория на изкуствата“, „Изобразително изкуство“, „Музикално и танцово изкуство“ или „Театрално и филмово изкуство“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС № 125 от 2002 г.

X. МОНИТОРИНГ

В хода на реализация на Програмата се прилага комплекс от мерки за наблюдение и контрол на цялостното изпълнение на програмата, като се извършва:

- Системна отчетност на изпълнението на Програмата по отношение на изразходването на средствата и на резултатите от реализацията;
- Текущо проследяване на определени основни индикатори за ефективността на Програмата.